

Aineellinen apu Suomessa

EAPN-Fin teemakahvitilaisuus 14.10.2025

Eija Kilgast, hankepäälikkö

Yhdessä tehden 2 – tukea, ohjausta ja osallisuutta –hanke

aineellinenapu@kirkkopalvelut.fi

Sisältö 14.10.2025

1. Aineellinen apu EU-elintarviketuen tilalle syksystä 2023 lähtien
2. Työ- ja elinkeinoministeriö toimii ohjelman hallintoviranomaisena. Ruokavirasto on välittävä toimielin aineellisen avun hankkeissa. Keitä toiminnassa on mukana?
3. Aineellisessa avussa mennään ns. liitännäistoimet edellä.
4. Kokemuksia Kirkkopalvelujen ja Siun Soten yhdessä toteuttamasta ryhmähankkeesta 2023-2025.

Aineellinen apu ohjelmakaudella Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

- Vähävaraisille tarkoitettu aineellinen apu rahoitetaan Euroopan sosiaalirahastosta (ESR+).
- Aineellista apu toteutetaan järjestöjen, seurakuntien, kuntien tai hyvinvointialueiden toteuttamissa hankkeissa.
- **Ensisijaisena kohderyhmänä vähävaraiset työttömät ja heidän perheenjäsenensä.**
- Osana hanketta kohderyhmälle tarjotaan aineellista apua 40 euron arvoisina maksukortteina elintarvikkeiden ja perushyödykkeiden hankintaan.
- Lisäksi hankkeiden avulla pyritään kohtaamaan avunsaaja, edistetään hänen ohjautumista muun, tarvitsemansa tuen, avun ja palveluiden piiriin, edistäen heidän työllistymis- ja opiskelumahdollisuuksiaan sekä muuta yhteiskuntaan integroitumista ja ohjata ensisijaisten tukien ajan tasalle saattamista.

Kolmannessa hankehaussa 2025 hyväksytyt hankkeet ja hanketoteuttajat:

Katettu pöytä - Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Yhdessä tehden 2 - tukea, ohjausta ja osallisuutta - Kirkkopalvelut ry

Arvoa ja toivoa arkeen - Lahden Diakoniasäätiö sr

Hyvällä sydämellä - apua arkeen - Suomen Helluntaikirkko (käynnistyy marraskuussa 2025)

Aineellista apua ja osallisuutta 2026-2027 - Suomen Punainen Risti (käynnistyy maaliskuussa 2026)

ESR+ aineellisen avun rahoituspäätöksiä tehtiin toisessa hankehaussa yhteensä noin 10 miljoonan euron edestä.

Toisessa hankehaussa 2024 hyväksytyt hankkeet ja hanketoteuttajat:

Kannustava - ADRA Finland säätiö sr

Kaikilla mausteilla! - Etelä-Savon hyvinvointijärjestöjen tuki ry

Välittävä voima - Kainuun hyvinvointialue

Aineellista apua ja osallisuutta 2025-2026 - Suomen Punainen Risti

Föliapu - Rauman Seudun Katulähetys ry

Yhdessä - toivoa huomiseen - Suomen Pelastusarmeijan Säätiö sr

ESR+ aineellisen avun rahoituspäätöksiä tehtiin toisessa hankehaussa yhteensä noin 4,5 miljoonan euron edestä.

Ensimmäisessä hankehaussa 2023 hyväksytyt hankkeet ja hanketoteuttajat:

Hyvällä sydämellä - Suomen Helluntaikirkko

Aineellista apua ja osallisuutta - Suomen Punainen Risti (hanke päättynyt)

Ruokaa ja Yhteyttä - Vihreä Keidas ry

Ryhmähanke: **Yhdessä tehden** - Kirkkopalvelut ry ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialue (hanke päättynyt)

ESR+ aineellisen avun rahoituspäätöksiä tehtiin ensimmäisessä hankehaussa yhteensä noin 9 miljoonan euron edestä.

Hanke on saavuttanut ohjelmakauden korkeimman volyyminsä joka jatkuu vuoden 2026 ajan.

Nyt 11 toimijaa välittää kortteja avunsaajille 13 000 maksukorttia kuukaudessa.

Kauppaketjuista S- ja K-ryhmät ovat lähteneet hankkeeseen mukaan.

Lisätietoa:

[Aineellinen apu ESR+ - Ruokavirasto](#)

Euroopan unionin
osarahioittama

KIRKKOPALVELUT

Liitännäistoimet

Osallistuimme rekrytointimessuille.

I need to find food recommendations for families with children

Sain talousneuvontaa ja tietoa asumisen palveluista.

Haluaisin tukea terveellisen ruuan valintaan ja tietoa elintarvikkeiden pakkausmerkinnöistä.

Tarvitsen digineuvontaa ja apua työnhakuun. Löysin ilmoituksenne verkkosivuilta.

Olimme kuuntelemassa hyvinvointialueen luentoa asuinalueen sosiaalipalveluista

Liitännäistoimien painopisteitä:

- ✓ kehitetään yhteistyön muotoja: monialaisia ja monikanavaisia ohjaus- ja neuvontapalveluita
- ✓ kehitetään asiakaslähtöistä toimintaa avunsaajan näkökulmasta
- ✓ haetaan ratkaisuja ja kehitetään matalan kynnyksen palveluun ohjausta
- ✓ edistetään kaikkein heikoimmassa asemassa olevien osallisuuden toteutumista

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Esimerkki liitännäistoimista

Keväällä 2025 Yhdessä tehden hanke painatti seurakunnille jaettavaksi 10 000 kpl *Maukas arki kuuluu kaikille* -reseptivihkosta, jonka on tuottanut Marttaliitto, Takuu-Säätiö ja Ruoka-apu.fi.

Se on saanut paljon myönteistä palautetta sekä diakoniatyöntekijöiden, että avunhakijoiden keskuudessa.

Vihkonen inspiroi järjestämään liitännäistoimina mm. ruoka- ja talouskursseja sekä avunsaajia taloudelliseen ja terveelliseen ruuanlaittoon. .

[Maukas arki kuuluu kaikille | Martat](#)

Yhdessä tehden hankkeen (2023-2025) toteuma lukuina

Tavoitettujen ihmisten ikäjakauma

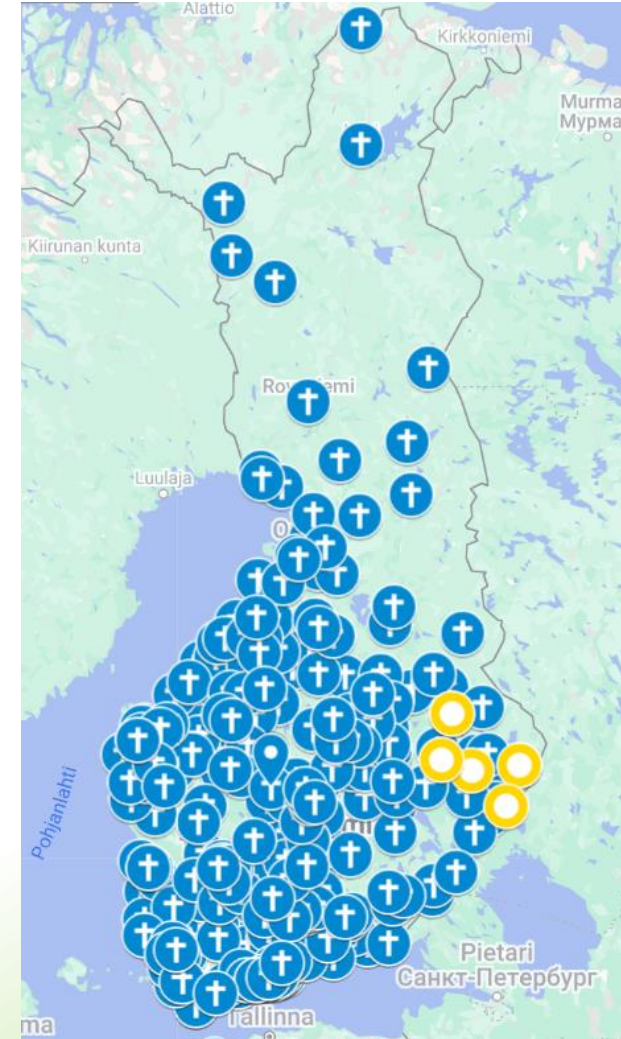
Alle 18-v	35,64 %
18-29-v	10,71 %
30-64-v	44,58 %
65- v ja yli	9,07 %

Tavoitettiin yhteensä **146 362** ihmistä, joista

Naisia	44,01 %
Vammaisia	1,71 %
3. maan kansalaisia	3,22 %
Ulkomaalaisia	3,22 %
Asunnottomia	1,10 %

Kortteja jaettiin noin 220 ev.lut. seurakunnan kautta

77 500 makukorttia

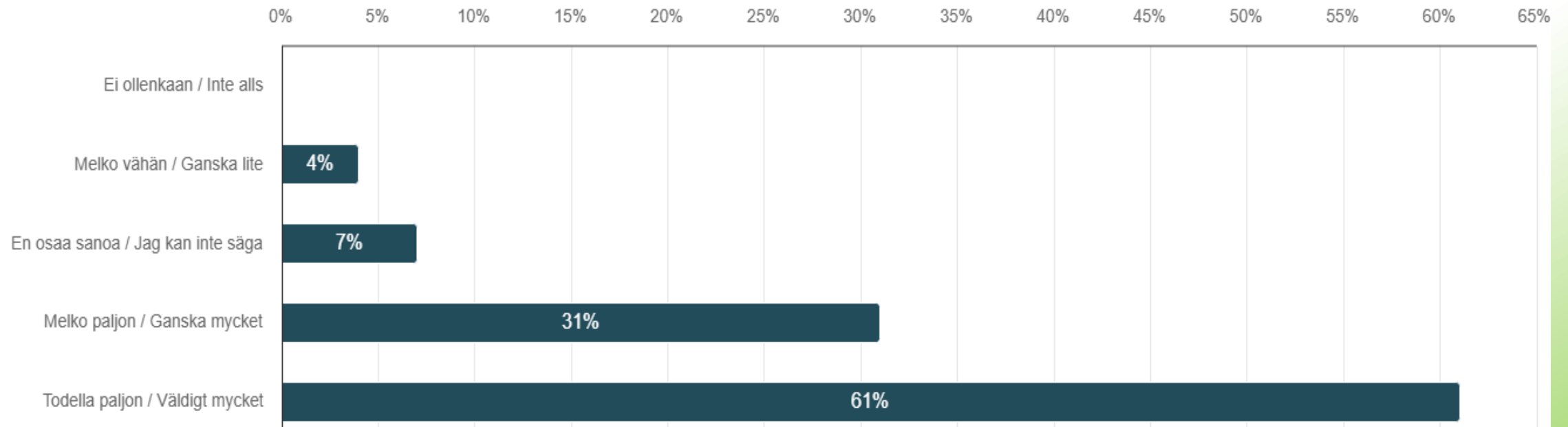

Aineellisen avun korttien jaon yhteydessä diakoniatyön vaikuttavuus

Tämä tapaaminen antoi minulle toivoa ja uskoa mahdollisuuksiini.

Detta möte gav mig hopp och tro på mina möjligheter.

Vastaajien määrä: 98, valittujen vastausten lukumäärä: 101

Avunsaajien kokemuksia aineellisesta avusta ja diakoniatyöstä

- Toiminta on ollut meille erittäin tärkeää selviämiseen vaikeassa tilanteessa. Diakoni on ollut meille erittäin ystävällinen, ymmärtäväinen ja todella kuunteleva pitkään jatkuneessa haasteellisessa tilanteessamme. Olemme ikuisesti kiitollisia avusta perhettämme kohtaan
- Diakonin tapaaminen on minulle merkittävä sosiaalinen tilanne.
- Työntekijä aivan ihana, voi keskustella aivan kaikesta, luottamuksella.
- Kiitoksia tuesta, autoitte minua juuri sellaisella hetkellä, kun tarvitsin apua.
- Ihana käydä juttelemassa ja saada tukea omille ajatuksille ja voimaa ja uskoa tulevaan.
- Tällä on suuri apu pienituloisille.
- Kiitoksia tästä palvelusta auttoi pahasta jamasta.
- Tästä on ollut paljon hyötyä ja tulee olo, että meistäkin välitetään.
- Tämä on ollut äärettömän iso pelastus perheellemme, että olemme saaneet lapsillemme ruokaa.
- Vastavuoroista! Saa kuulua johonkin.

Saamme paljon ruohonjuuritason tietoa ihmisten arjesta mm. siitä miten Orpon hallituksen leikkaukset näkyy ihmisten arjessa

- Orpon hallituksen tekemät sosiaaliturvan ja tukien leikkaukset ovat heikentäneet merkittävästi diakoniasta apua hakevien taloudellista tilannetta ja lisänneet avuntarvitsijoiden määrää eri väestöryhmissä.
- Erityisesti asumistuen leikkaukset, työttömyysturvan muutokset ja toimeentulotuen kiristyminen ovat aiheuttaneet taloudellista ahdinkoa, vuokravelkoja, häätöjä ja asunnon vaihtopaineita, joita ei aina pystytä toteuttamaan edullisempien asuntojen puuttuessa.
- Tämä on lisännyt stressiä, toivottomuutta ja mielenterveysongelmia. Avun tarve on kasvanut myös työssäkävien pienituloisten, opiskelijoiden, yksinhuoltajien ja ikääntyneiden keskuudessa.
- Lisäksi palveluiden saatavuuden heikentyminen ja byrokratian vaikeudet ovat lisänneet ihmisten vaikeuksia saada tukea.
- Ruoka-avun tarve on kasvanut huomattavasti, ja monet joutuvat tinkimään lääkkeistä ja muista perustarpeista.
- **Asunnottomuus on lisääntynyt.**

Avunsaajien muutostoiveita elämänihaanteeseen 8-kysymystä

Talous, työllisyys ja terveys olivat kolme kärkitoivetta, jotka kytkeytyvät usein toisiinsa. Rahatilanteen paraneminen oli suurin toive. Esim. erään seurakunnan diakoni teki vastauslomakkeista yhteenvedon, josta ilmeni, että n. 90 % vastaajista koki taloudellisen tilanteensa joko melko hankalaksi, hankalaksi tai hyvin hankalaksi.

”Pikaisella vilkaisulla terveys- ja taloustilanne kulkivat useimmiten käsikädessä: jos terveys koettiin huonoksi, myös taloustilanne oli huono.”

Jos työkykyä ei ole, ei työtön voi mennä töihin. Terveysten ja fyysisen kunnon kohentaminen mahdollistaisi työpaikan saamisen ja helpottaisi koulutukseen hakeutumista. Diakoniatyöntekijöiden arvion mukaan moni avunsaaja kykenisi osa-aikaiseen työhön, jos sellaista olisi tarjolla.

”Eniten ehkä kuitenkin tuli esille toive terveydentilan muutoksesta, kun kokevat, että eivät saa hoitoa/palvelua. Monien työttömien kohdalla on käynyt ilmi, että työkuntoa ei ole, mutta on pakko hakea töitä, jotta saisi edes jotain tuloa.”

”Suurin osa avunsaajista pystyisi ja haluaisi tehdä osa-aikatyötä, mutta sitä ei jatkuvasti ole tarjolla. Varsinkaan täällä maaseudulla pienellä paikkakunnalla.”

